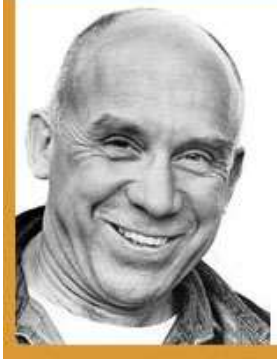

Nieuwsbrief Mertonvrienden van de Lage Landen

Een persoon zijn

Een persoon zijn, betekent dat men beschikt over vrijheid en verantwoordelijkheid, en deze beide vereisen een zekere innerlijke eenzaamheid, een gevoel van persoonlijke integriteit, een zin voor de eigen werkelijkheid en de bevoegdheid om zichzelf aan de maatschappij te geven of om die gave te weigeren.

Als mensen alleen maar ondergedompeld zijn in een massa onpersoonlijke wezens die zich door automatische krachten van hot naar her laten sturen, verliezen ze hun ware menselijkheid, hun gaafheid, hun vermogen om lief te hebben en hun vermogen om zelf te beslissen. Als een samenleving bestaat uit mensen die geen innerlijke eenzaamheid kennen, kan ze niet langer bijeengehouden worden door de liefde en wordt zij bijgevolg samengehouden door een gewelddadig en corrupt gezag. Maar als mensen op een gewelddadige wijze beroofd worden van hun eenzaamheid en de vrijheid waar ze recht op hebben, dan wordt de gemeenschap waarin ze leven verpest, ze wordt een voedingsbodem voor slaafsheid, wrok en haat.

Geen enkele technologische vooruitgang kan de haat genezen die als een geestelijke kanker de vitaliteit van de materialistische maatschappij opvreet. Het enige geneesmiddel is geestelijk en moet dat altijd zijn. Het heeft niet veel zin de mensen over God te spreken en over liefde als ze niet kunnen luisteren. De oren waarmee men de boodschap van het Evangelie beluistert zijn verborgen in het menselijk hart, en die oren horen niets tenzij ze kunnen genieten van een zekere innerlijke eenzaamheid en stilte.

Met andere woorden, omdat het geloof een kwestie is van vrijheid en zelfbeschikking – het vrij ontvangen van een volkomen vrij geschonken genadegave – kan een mens niet instemmen met een geestelijke boodschap, zolang zijn hart en zijn geest opgesloten zijn in een keurslijf van automatismen. Zo zal hij altijd geknecht blijven zolang hij is ondergedompeld in een massa andere automaten, zonder individualiteit en zonder de integriteit waar hij als persoon recht op heeft.

Thomas Merton, *Overdenkingen in eenzaamheid*, Eindhoven, Damon blz.13-14.